

**МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ
“Св. Иван Рилски”**

СИСТЕМА

**за оценяване и поддържане на качеството на
обучението и на академичния състав**

АС 1/0405; АС4/0506; АС 7/0708; АС 1/1112; АС 1/23.11.15

София, 2015 г.

Съдържание

Политика по качеството	3
Раздел I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	5
Раздел II СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ И НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ (СОПКОАС) В МГУ	6
Раздел III АКАДЕМИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ ПО ИЗУЧАВАНА В МГУ <i>СПЕЦИАЛНОСТ</i>	7
Раздел IV АКАДЕМИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ ПО ИЗУЧАВАНА В МГУ <i>ДИСЦИПЛИНА</i>	12
Раздел V АКАДЕМИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА <i>АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ</i> В МГУ	15
Раздел VI АДМИНИСТРАТИВНА СТРУКТУРА НА СОПКОАС	18
Раздел VII ИНФОРМАЦИОНЕН МАСИВ НА СОПКОАС	20
Раздел VIII ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	20
<i>Приложения</i>	
1. Оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ <i>специалност</i>	21
2. Оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ <i>дисциплина</i>	32
3. Оценка на качеството на <i>академичния състав</i> в МГУ	38
3.1. Комплексна оценка за качеството на професионалната дейност на член от академичния състав в МГУ	38

ПОЛИТИКА ПО КАЧЕСТВОТО

Системата за управление на качеството на МГУ „Св. Иван Рилски“ се реализира с оглед постигането и поддържането на високо качество на образованието. Системата е отворена към клиенти на образователни, научни, проектни, производствени, административни и др. университетски услуги; в най-общ смисъл тези клиенти са: студенти, докторанти, специализанти; корпоративни клиенти; обществото и държавата като цяло; международни съюзи, общности. Изхожда се от изискванията на клиентите, а за ефективността на системата за управление на качеството и за общата оценка на МГУ „Св. Иван Рилски“ като институция се съди по удовлетвореността на клиентите.

Политиката по качеството на МГУ „Св. Иван Рилски“ се основава на:

I. Поддържане на система за управление на качеството, обхващаща:

- подбор на кандидат-студенти, кандидат-докторанти, кандидат-специализанти;
- провеждане на обучение и подготовка за придобиване на образователно-квалификационната степен (ОКС) „бакалавър“ и получаване на инженерна квалификация;
- провеждане на обучение и подготовка за получаване на ОКС „магистър“;
- провеждане на обучение и подготовка за придобиване на образователна и научна степен “доктор”;

- осигуряване на редовна и задочна форма на обучение;

- провеждане на продължаващо и непрекъснато обучение;

- създаване в самият университет, между висшите училища в страната и по света условия за мобилност и динамика на обучението на студенти, докторанти, специализанти.

II. Гарантиране на баланс между:

- законовите и подзаконовите изисквания, определящи държавната политика във висшето образование;
- академична свобода, автономия и самоуправление;
- възможностите на университета и изискванията на пазара на образователните и научни услуги;
- националните, европейски и световни академични стандарти и правилата за добра политика при обучение и научна дейност.

III. Гарантиране на ефикасност на системата по качеството на базата на:

а) удовлетворяване на изискванията на клиентите на образователни и научни услуги и на свързани с тях административни и производствени услуги;

б) адекватност на: кадровия потенциал (научно-преподавателски, научно-изследователски, административен, производствен и друг персонал); ресурсното осигуряване (финансови, материално-технически, инфраструктурни, информационни ресурси); социалния статус; технологичния статус, оценен чрез:

- държавните законови изисквания към всички висши училища в страната и критериите на НАОА;

- сравнение с водещи висши училища в страната, Европа и по света;

в) непрекъснато преглеждане на университетската система по качеството и коригирането ѝ при всяка необходимост.

IV. Гарантира се институционализирането на системата за управление на качеството чрез:

- пълното документиране на системата за управление на качеството на образованието;
- разгласяване на системата по качество до клиентите;
- принципна и прозрачна система за публичност, конфиденциалност и достъпност до информацията за цялостната университетска дейност, в т.ч. за качеството на образованието;

V. Гарантиране на публичност на учебния материал по учебните дисциплини, на научните резултати, на разработките по университетски, регионални, национални и международни проекти, на академичния живот, чрез:

- издаване на учебна литература на конвенционални и електронни носители;
- създаване на WEB страници и на компакт дискове на учебни дисциплини, съдържащи пълна информация за всички учебни дейности и документи;
- издаване на научна периодика;
- издаване на сборници от доклади и материали на научни форуми;
- издаване на информационни бюлетени за проекти и други дейности;
- други издания при съответните поводи и при необходимост.

VI. Гарантиране на рационален баланс (комплексни взаимовръзки, взаимодействие, взаимоотношение, взаимно допълване) в академичен, пазарен, социален, международен план между:

- образователната дейност;
- научноизследователска работа;
- реализация на университетски, регионални, национални и международни проекти;
- производствени и изпълнителски услуги;
- квалификационна дейност.

СИСТЕМА

за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав в МГУ “Св. Иван Рилски”

Настоящата система е разработена в изпълнение на чл. 6, ал. 4 от ЗВО и на основание на член 2, ал. 1 от Правилника за дейността на Минно-геоложкия университет “Св. Иван Рилски” и е неразделна част от този правилник. Приета е от Академичния съвет (протокол № 1/05.10.2004 г.).

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 Повишаването и поддържането на качеството на обучението и на академичния състав в МГУ е основен инструмент за изпълнение на *социалната му мисия* - да участва активно в разработването и провеждането на държавната политика за: развитие на висшето образование в областите на проучването, разработването, преработването и оползотворяването на минералните и енергийните ресурси; охраната на земните недра и опазването на геоложкото наследство на Република България; да осъществява фундаментални и приложни научни изследвания в посочените области; да формира съзнание за нуждата от непрекъснато професионално образование, като дългосрочна инвестиция в човешките ресурси.

Чл. 2 За да изпълни своята мисия МГУ “Св. Иван Рилски” си поставя следните цели:

(1) образователни:

1. да създава и поддържа условия за придобиване на квалификация, съответстваща на националните и международните академични стандарти;
2. да подготвя специалисти в образователно-квалификационните степени: “бакалавър” и “магистър”, както и в образователната и научна степен “доктор” в различни образователни области и професионални направления на висше образование;
3. да подготвя специалисти с широк профил за работа в съвременни пазарни условия;
4. да организира и провежда обучение за придобиване на допълнителна квалификация, съобразена с изискванията на пазара на труда;
5. да създава условия за образователна мобилност.

(2) научноизследователски:

1. да осъществява фундаментални и приложни научни изследвания в областите на проучването, разработването, преработването и оползотворяването на минералните и енергийните ресурси, охраната на земните недра и опазването на геоложкото наследство на страната;
2. да осигурява интеграция между обучение и научни изследвания;

3. да създава нови знания и конкурентни научни продукти;
4. да осигурява условия за свободен обмен на идеи и експертни знания чрез обучение, изследвания, публикации и да организира вътрешно-университетски, национални и международни теоретични и теоретико-приложни форуми;
5. да провежда теоретични, теоретико-приложни и емпирични изследвания за решаване на проблеми в науката и производството, с привличане на обучаемите.

(3) възпитателни:

1. да подпомага личностното развитие на обучаемите;
2. да подготвя обучаемите за живот в демократично общество;
3. да изгражда у обучаемите навици за самостоятелно решаване на проблеми с различен характер;
4. да изгражда у обучаемите способност за работа в екип.

Чл. 3 Оценката за качеството на обучението и на академичния състав в МГУ се осъществява чрез критерии, представляващи норми, за установяване на съответствието му с академичните стандарти за качество.

Чл. 4 Оценката за качеството на обучението и на академичния състав в МГУ се осъществява чрез система от критерии, като:

- 1 критериите се конкретизират чрез набор от показатели;
- 2 отчитането на показателите става чрез прилагане на процедури, за количествено измерване, посредством съответни алгоритми.

Чл. 5 Изискванията към критериите за оценка на качеството на обучението и на академичния състав са:

- 1 да отчитат поне един показател определящ качеството;
- 2 да са релевантни на обекта, до който се отнасят;
- 3 да оценяват качеството в неговата пълнота без да оставят “непокрити пространства” и да не дублират вече направени оценки по друг критерий.

Чл. 6 Изискванията към показателите за оценяване на качеството на обучението и на академичния състав са:

- 1 да се отчитат по ясни, общоизвестни и приети от академичния състав начини;
- 2 да подлежат на операционализиране;
- 3 да представляват актуални данни, които позволяват проверка за достоверност;
- 4 да се извличат от съществуващите бази данни или от специално проведени изследвания.

Чл. 7 Зависимостта между критерии и показатели за оценка на качеството е матрична, т.е. един критерий може да се определя с няколко показателя и обратно, един показател може да служи за оценка на изпълнението на различни критерии.

Чл. 8 Прилагането на критериите и показателите води до изработване на “комплексна оценка на качеството” на обучението по отделна специалност, дисциплина и член от академичния състав в МГУ, чрез която се отчита:

- 1 коефициента на тежест на всеки критерий в нея;
- 2 коефициента на тежест на всеки показател в отделния критерий за качество.

Чл. 9 Коефициентите за тежест на критериите и показателите за качеството на обучението и академичния състав се утвърждават от Академичния съвет:

- 1 според стратегията за развитие на университета;
- 2 в зависимост от обекта, който се оценява.

РАЗДЕЛ II СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ И НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ (СОПКОАС) В МГУ

Чл. 10 С изграждането на вътрешно-университетска “Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав” (СОПКОАС) се цели непрекъснато подобряване на качеството на дейностите в МГУ.

Чл. 11 СОПКОАС има следните задачи:

- 1 да оценява качеството на обучение на “всяка стъпка”, където и когато то се създава, на “изхода” и при професионалната реализация на възпитаниците на университета;
- 2 да осигурява обективно оценяване на качеството;

- 3 да осигурява "прозрачност" на информацията за равнището на качеството;
- 4 да се изгражда и поддържа със съдействието на всички членове на академичния състав;
- 5 да се основава на взаимопомощ, взаимен контрол, популяризиране на успешните практики и насърчаване на добрите примери в университета и извън него.

Чл. 12 СОПКОАС се ръководи от следните принципи за управление на качеството:

- 1 системен подход – процесите по управление на качеството да бъдат обвързани в системата;
- 2 процесен подход – дейностите, свързани с прилагането на системата, се осъществяват и управляват като процес;
- 3 фактологичен подход - решенията се вземат въз основа на анализ на коректно събрани и обективни данни;
- 4 постоянно подобрене – главна цел е непрекъснатото усъвършенстване на качеството;
- 5 съпричастност – пълната ангажираност на преподавателите и служителите към дейността на МГУ води до общия им просперитет;
- 6 ориентация към потребителя – МГУ трябва да познава настоящите и бъдещи потребности на потребителя, като изпълнява изискванията му и да се стреми да надминава неговите очаквания.

РАЗДЕЛ III

АКАДЕМИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ ПО ИЗУЧАВАНА В МГУ СПЕЦИАЛНОСТ

Чл. 13 Специалността обхваща широк профил от знания, които се придобиват в резултат на изучаване на учебните дисциплини, регламентирани в учебния план на специалността. Тя определя професионалната квалификация, която се получава след завършване на пълния курс на обучение и получаването на държавна диплома.

Чл. 14 Формите на обучение са редовна и задочна както за образователно-квалификационните степени (ОКС) „бакалавър“ и „магистър“, така и за образователната и научна степен (ОНС) „доктор“.

Чл. 15 Оценката за качеството на обучението по изучавана в МГУ специалност става посредством формиране на *„комплексна оценка за качеството“* му, която допуска стойностите: „много добра“, „добра“, „задоволителна“, и „незадоволителна“.

Чл. 16 Критериите за оценка на качеството на обучението по изучавана в МГУ специалност са:

- 1 съответствие на образователните цели на: съдържанието на специалността; образователно-квалификационната степен; нуждите на страната и региона;
- 2 съответствие на специалността с изискванията на нормативната база;
- 3 качество на учебната документация;
- 4 осигуреност с академичен състав;
- 5 ресурсна осигуреност (материалната база, информационна база, финансиране);
- 6 влияние на научноизследователската дейност върху качеството на обучението;
- 7 организация на учебния процес;
- 8 използвани технологии в обучението;
- 9 процес на учене и подкрепа на преподавателя за прогреса на обучаемите;
- 10 използвани изпитни процедури;
- 11 студентска оценка за качеството на обучение;
- 12 оценка на потребителите за качеството на обучение;
- 13 практическо обучение;
- 14 реализация на завършилите обучение;
- 15 академична автономия в МГУ.

Чл. 17 Критерия *„съответствие на образователните цели“* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва чрез показателите:

- (1) съдържание на специалността;
- (2) образователно-квалификационна степен:
  1. спазване на изискването минималният срок на подготовка в степента „бакалавър“ да е 4 години;
  2. спазване на изискването минималният срок на подготовка в степента „магистър“ да е 1,5 години;

3. спазване на изискването общият хорариум на изучаваните дисциплини в образователната степен “бакалавър” да е между 2200 и 3000 учебни часа;

4. спазване на изискването общият хорариум на изучаваните дисциплини в образователната степен “магистър” да не е по-малко от 900 учебни часа.

(3) нужди на страната и региона:

1. брой на висшите училища в страната, където се обучават студенти по същата специалност;

2. година на откриване на специалността във висшето училище;

3. отношение на обучаваните студенти към общия брой студенти по специалността, подготвени в страната;

Чл. 18 Критерия “съответствие на специалността с изискванията на нотмативаната база” за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва чрез показателите:

(1) Закон за висше образование – по отношение на:

1. изискването за **придобиване на втора или на нова специалност в рамките на обучението по една образователна степен при спазване на държавните изисквания;***

2. изискването за **придобиване на нова специалност;**

3. изискването за **преместване на студенти в друга специалност;**

4. изискването **обучението по всяка специалност да завършва с държавен изпит или със защита на дипломна работа**, които се провеждат **пред държавна комисия**, назначена със заповед на ректора на висшето училище;

(2) Стратегия за развитие на висшето образование в Република България;

(3) Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование в образователно-квалификационните степени “специалист по...”, “бакалавър” и “магистър”;

(4) Правилник за устройството и дейността на МГУ “Св. Иван Рилски” – по отношение на:

1. изискването обучението по специалността да се провежда съобразно с предмета на дейност на университета;

2. изискването обучението по специалността да се провежда съобразно с мисията на висшето училище.

Чл. 19 Критерия “качество на учебната документация” за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва чрез показателите:

(1) наличие на:

1. процедури за утвърждаване и актуализиране на учебната документация;

2. утвърдена квалификационна характеристика;

3. утвърден учебен план;

4. утвърдени учебни програми на изучаваните дисциплини;

5. утвърден ежегоден график на учебния процес във висшето училище;

6. семестриален разпис на учебния процес за всяка от изучаваните дисциплини;

7. архив на специалността за последните 5 години.

(2) съизмеримост с учебната документация на сродни специалности от други висши училища:

1. у нас;

2. в Европа.

Чл. 20 Критерия “осигуреност с академичен състав” за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва чрез показателите:

(1) численост:

1. брой на преподавателите с квалификация по специалността (не по-малък от 80 % от общия брой преподаващи в специалността);

2. обучението се **води** от академичен състав на безсрочен трудов договор, който осигурява **не по-малко от половината от аудиторните и практическите занятия;**

3. **хабилитираните лица** от академичния състав на безсрочен трудов договор **четат не по-малко от 70 процента от лекционните курсове;**

(2) възрастова структура:

1. броя на хабилитираните преподаватели на основен трудов договор, които не са в предпензионна и пензионна възраст, да е не по-малък от 75 % от всички преподаватели от тази категория, водещи обучение по специалността;

---

* текстовете с получен шрифт са от ЗВО.

2. броя на нехабилитираните преподаватели на безсрочен трудов договор, които не са в предпенсионна и пенсионна възраст, да е не по-малък от 75 % от всички преподаватели от тази категория, водещи обучение по специалността.

(3) квалификационна структура:

1. съотношението между преподавателите от специалността, които притежават и не притежават научни степени е не по-малко от 3 / 2;

2. съотношението между хабилитираните и нехабилитираните преподаватели от специалността е не по-малко от 2 / 3.

(4) мобилност и развитие:

1. нехабилитираните преподаватели да са придобили образователната и научна степен "доктор" в съответните срокове след началото на преподавателската и/или научноизследователската им дейност;

2. нехабилитираните преподаватели, които са придобили научната и образователна степен "доктор", да са започнали процедура за хабилитиране в съответните срокове след получаване на степента "доктор";

3. хабилитираните преподаватели да са започнали процедура за придобиване на научното звание "професор" или да са публикували монография / учебник в съответните срокове след първата им хабилитация;

4. делът на успешно атестирани преподаватели по специалността през последните 5 години да е не по-малък от 80 %.

(5) структурни съотношения на академичния състав и обучаемите:

1. брой преподаватели към брой обучаеми 1 / 12;

2. брой нехабилитирани преподаватели към брой обучаеми 1 / 15;

3. брой хабилитирани преподаватели към брой обучаеми 1 / 20.

(6) привлечени изявени специалисти от страната и чужбина като гост-преподаватели.

Чл. 21 Критерия "ресурсна осигуреност" за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва чрез показателите:

(1) материална база:

1. осъществява се в не по-малко от 5 аудитории с капацитет от 50 до 100 места;

2. осъществява се в не по-малко от 2 лаборатории с 20 места;

3. степен на обновяване на техническите средства за теоретичното обучение (за последните 5 години не по-малко от 10 %);

4. степен на обновяване на техническите средства за практическото обучение (за последните 5 години не по-малко от 10 %).

(2) информационна база:

1. подготвена и издадена учебна и помощна литература (за не по-малко от 70 % от изучаваните дисциплини);

2. достъпът до учебна и помощна литература в библиотеката на висшето училище е не по-малко от 14 часа в денонощие;

3. в обучението се използва поне един компютър от всеки десет обучаеми;

4. гарантиран е платен от висшето училище ежедневен достъп на всеки обучаем до Интернет за не по-малко от ½ час.

(3) финансиране:

1. достъп до обучение на желаещите чрез въвеждане на такси в размер не по-висок от средния за страната по специалностите от съответното професионално направление.

2. издръжка на обучаемите в размер не по-нисък от държавния норматив за страната по специалностите от съответното професионално направление;

3. заплащане труда на преподавателите в размер не по-нисък от средния за сферата на висшето образование.

Чл. 22 Критерия "влияние на научноизследователската дейност върху качеството на обучението" за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) връзка на научноизследователската дейност с учебния процес:

1. включване в учебния процес на съвременните постижения в науката и технологиите;

2. включване в учебния процес на резултатите от научноизследователската дейност на преподавателите от специалността.

(2) участие на обучаемите в научноизследователската дейност:

1. публикации с участие на студенти за последните 5 години;
2. публикации с участие на докторанти за последните 5 години (не по-малко от 10 %).

(3) наличие на научноизследователска и учебно-методична дейност с регионални, национални и международни институции и организации за последните 5 години:

1. съвместни проекти на преподавателите от специалността с регионални институции и организации;
2. съвместни проекти на преподавателите от специалността с национални институции и организации;
3. съвместни проекти на преподавателите от специалността с международни институции и организации.

(4) научни и педагогически постижения за последните 5 години:

1. публикации на преподавател от специалността за година (не по-малко от 2);
2. публикации в чужбина на преподавателите по специалността (не по-малко от 10 % от общия брой);
3. издадени учебници и учебни пособия за дисциплините, изучавани в специалността (не по-малко от 10 % от общия брой).

Чл. 23 Критерия *“организация на учебния процес”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) планиране:

1. последователност и взаимна обвързаност между изучаваните дисциплини;
2. съотношение между типовете изучавани дисциплини: специализиращи, общотехнически и общообразователни, чужди езици и спорт (6 / 3 / 1);
3. съотношение между аудиторната и извънаудиторната заетост не по-голямо от 1.

(2) изпълнение:

1. съответствие с норматива за величината на студентските потоци ;
2. съответствие с норматива за величината на студентските групи ;
3. съответствие с норматива за седмичната аудиторна натовареност на обучаемите (не повече от 27 ч.);
4. ефективност на разписа на учебните занятия (не по-малко от 80 % от занятията са последователни).

(3) влияние на учебното натоварване върху качеството на обучение:

1. съотношение между преподавателите, които не изпълняват в продължение на 3 и повече години нормативната заетост с над 10 % и тези, които я изпълняват или надхвърлят постоянно (не повече от 1 / 9);
2. съотношение между преподавателите, които изпълняват нормативната заетост в рамките на плюс или минус 10 % от нея и тези, които я надхвърлят в продължение на 3 и повече години с над 10 % (не повече от 9 / 1).
3. съотношение между занятията в специалността, които се водят от преподаватели на основен трудов договор и хонорувани преподаватели (не повече от 9 / 1);

Чл. 24 Критерия *“използвани технологии в обучението”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) методи и средства за преподаване:

1. информационно-съобщаващи (лекция);
2. обяснителни (демонстрация, моделиране, упражняване и др.);
3. научно-изследователски с учебна цел (наблюдение, експеримент, демонстриране, проучване на документи, диалогически, евристическа беседа и др.).

(2) методи и средства за учене:

1. изпълнителски (репродуктивни);
2. практически;
3. изследователски.

(3) обратна връзка:

1. за корекция на методите на преподаване в процеса на обучение;
2. за корекция на методите на преподаване след процеса на обучение.

Чл. 25 Критерия *“процес на учене и подкрепа на преподавателя за прогреса на обучаемите”* за оценка качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) взаимоотношения “преподавател-студент” в аудиторната и извънаудиторната работа;

(2) подпомагане на обучаемите при усвояване на знанията по дисциплината:

1. методични указания;
2. извънаудиторна работа.

(3) работа в съвместни екипи на преподавателите и обучаемите;

(4) периодичност на оценяване на прогреса на обучаемите:

1. по време на семестъра (не по-рядко от 1 път);
2. през учебната година;
3. през целия курс на обучение.

(5) участие на студентите в процеса на обучение:

1. посещаемост на лекции (не по-малко от 50 %);
2. посещаемост на упражнения (100 %);
3. изпълнение на поставените от преподавателя индивидуални задачи.

Чл. 26 Критерия *“използвани изпитни процедури”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) критерии, форми и процедури за оценяване на знанията и уменията на обучаемите:

1. предварително оповестени критерии за оценяване на знанията и уменията;
2. обективност на оценяването;

(2) държавни изпити и дипломни защиты в различните образователно-квалификационни степени:

1. държавната изпитна комисия включва **хабилитирани преподаватели (по изключение в състава на комисията могат да участват и преподаватели с образователната и научна степен “доктор”)**, като нея могат да **се включват и външни за МГУ лица**;
2. процедури за провеждане;
3. процедури за оценяване.

(3) процедури за контрол и усъвършенстване на оценяването.

Чл. 27 Критерия *“студентска оценка за качеството на обучението”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) престиж на изучаваната специалност:

1. дял на кандидатстващите за обучение по нея сред всички кандидат-студенти в МГУ;
2. желаещи да се прехвърлят от други специалности, изучавани в МГУ;
3. желаещи да се прехвърлят от други специалности, изучавани в други висши училища.

(2) ниво на преподаване в специалността:

1. удовлетвореност от съдържанието на изучаваните дисциплини по специалността;
2. удовлетвореност от методите на работа в обучението по специалността;
3. удовлетвореност от начините за оценяване на знанията, уменията, ключовите компетенции и личностните качества на обучаемите;
4. удовлетвореност от организацията на учебния процес;
5. удовлетвореност от ресурсната осигуреност на обучението;
6. удовлетвореност от компетентността на академичния състав;
7. удовлетвореност от взаимоотношенията между преподавателите и обучаемите;
8. удовлетвореност от обратната връзка между преподавателите и обучаемите.

Чл. 28 Критерия *“оценка на потребителите за качеството на обучението”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) самооценка на завършилите специалността:

1. анкетни проучвания за качеството на обучението с младите специалисти (до 3 г. трудов стаж);
2. анкетни проучвания за качеството на обучението с опитните специалисти (над 3 г. трудов стаж).

(2) оценка на потребителите за качеството на обучението по специалността от:

1. стопански организации;
2. държавна администрация;
3. неправителствени организации;
4. образователни организации.

(3) признание в чужбина на специалността чрез дейността на:

1. преподаватели;
2. обучаеми;
3. дипломирани специалисти.

Чл. 29 Критерия *“практическо обучение”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

- 1 семинарни упражнения;
- 2 лабораторни занятия;
- 3 учебни и производствени практики;
- 4 преддипломни практики.

Чл. 30 Критерия *“реализация на завършилите обучението”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност се измерва с показателите:

(1) първоначална реализация (през първите 3 г. след завършване):

1. маркетингови проучвания;
2. проучвания на трудовата борса и интелектуалния пазар.

(2) професионално развитие:

1. проучвания за определяне на относителния дял на работещите по специалността.
2. проучвания за постиженията на завършилите специалността.

(3) оценка на потребители за мотивацията на завършилите специалността за професионално развитие.

Чл. 31 Критерия *“академична автономия”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност в МГУ се измерва с показателите:

(1) мобилност на студентите:

1. процедура за прехвърляне на обучаемите в сродни специалности, изучавани в МГУ;
2. процедура за прехвърляне на обучаемите в сродни специалности, изучавани във висши училища от страната;
3. процедура за прехвърляне на обучаемите в сродни специалности, изучавани във висши училища от чужбина;
4. процедура за провеждане на част от обучението в чужбина.

(1) избираемост:

1. дял на избираеми и факултативни дисциплини (не по-малко от 20 %);
2. възможност на обучаемите да избират редовна и задочна форми на обучение;
3. възможност на обучаемите да избират дистанционна и e-learning форми на обучение.

(3) академична атмосфера в специалността:

1. срещи и дискусии за качеството на обучението между обучаемите и академичните ръководства;
2. участие на обучаемите в управлението на учебния процес по специалността;
3. брой жалби от обучаемите за качеството на обучение.

РАЗДЕЛ IV

АКАДЕМИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ ПО ИЗУЧАВАНА В МГУ ДИСЦИПЛИНА

Чл. 32 Дисциплината е основен елемент от учебния план, по който се подготвя обучаемия по време на пълния курс на обучението му в университета. Съвкупността от успешно положени изпити по изучаваните дисциплини осигурява придобиване на държавна диплома по съответната специалност.

Чл. 33 В МГУ обучението се извършва:

- 1 по задължителни, избираеми и факултативни дисциплини;
- 2 учебното съдържание по всяка дисциплина се организира в относително обособени части, а всяка част включва минимум 15 академични часа аудиторна заетост;
- 3 един академичен час е с продължителност 45 минути
- 4 учебният план на специалността осигурява на всеки студент възможности за избор на учебни дисциплини.
- 5 основна форма за оценяване на знанията е писменият изпит;
- 6 знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобалната система, която включва: отличен (6,00), много добър (5,00), добър (4,00), среден (3,00) и слаб (2,00) или по друга система осигуряваща сравнимост на оценките с шестобалната, като за успешно положен се смята изпитът, оценен най-малко със среден (3,00).

Чл. 34 Обучението по изучавана в МГУ дисциплина се осъществява въз основа на учебна програма, която съдържа информация за:

- (1) образователна степен, в която се води;
  - (2) специалността, в която се изучава;
  - (3) хорариумът ѝ в учебния план на специалността;
  - (4) авторът, който я е разработил;
  - (5) утвърждаващите я органи:
1. ръководителят на катедра, в която се води специалността;
  2. деканът на основното звено, в което се изучава специалността.

(6) анотация, в която се представят:

1. основните съдържателни акценти;
2. целите и очакваните резултати от изучаването ѝ;
3. предварително придобитите необходими знания за обучението по нея.

(7) учебното съдържание, което е структурирано:

1. в раздели за лекции и упражнения;
2. в модули за отделните единици от учебното съдържание.

(8) начинът за оценяване знанията на обучаемите;

(9) източниците на информация за подготовка на обучаемите, от които не по-малко от 50 % са на български език;

(10) въпросник за изпита по дисциплината;

(11) дейности за натрупване на кредити по дисциплината.

Чл. 35 Оценката за качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина става посредством формиране на *“комплексна оценка за качество”* на обучението, която допуска стойностите:

1. “много добра”;
2. “добра”;
3. “задоволителна”;
4. “незадоволителна”.

Чл. 36 Критериите за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина са:

- 1 цели и очаквани резултати;
- 2 учебно съдържание;
- 3 качество на преподаване и учене;
- 4 подкрепа от преподавателите на обучаемите;
- 5 оценяване на постиженията на обучаемите;
- 6 ресурсно осигуряване.

Чл. 37 Критерия *“цели и очаквани резултати”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина се измерва с показателите:

(1) ясно формулирани цели и очаквани резултати:

1. механизъм за запознаване на обучаемите с тях (паспорт на курса);
  2. механизъм за запознаване на преподавателите от специалността с тях (учебни програми).
- (2) съответствие на целите и очакваните резултати от обучението с тези на специалността:
1. квалификационна характеристика на специалността;
  2. учебен план на специалността;
  3. очаквания на профилиращите катедри.

(3) съответствие на обучението с националните и международните академични стандарти:

1. Правилник на МГУ;
2. национална и международна практика за обучение по тази дисциплина;
3. национална и международна практика за обучение по сродни дисциплини.

(4) отчитане изискванията на социалната среда в обучението:

1. потребители на кадри от стопанството;
2. потребители на кадри от държавни органи;
3. потребители на кадри от неправителствени организации.

Чл. 38 Критерия *“учебно съдържание”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина се измерва с показателите:

(1) необходими знания за професионална и личностна реализация на обучаемите:

1. съответствие на знанията на последните постижения в научната област;
2. съгласуване на знанията с тези по останалите дисциплини.

(2) необходими умения и ключови компетенции за професионална и личностна реализация на обучаемите:

1. владееене на базова терминология;
2. умения за работа с техническо оборудване;
3. различаване и правилно подреждане на ценностите и приоритетите в работата;
4. разбиране на същността на възникнал професионален проблем;
5. анализ и самостоятелно решаване на професионален проблем;
6. откриване, отсяване и синтез на професионална информация;

7. предоставяне на информация във вербална или писмена форма.

(3) необходими личностни качества за професионална и личностна реализация на обучаемите:

1. комуникативност;
2. за работа в екип;
3. бърза адаптация в нова среда.

(4) пазарно ориентирана подготовка за професионална и личностна реализация на обучаемите:

1. боравене със съвременни информационни технологии;
2. чуждоезикова грамотност, позволяваща професионално общуване.

Чл. 39 Критерия *“качество на преподаване и учене”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина се измерва с показателите:

(1) достатъчност на хорариума:

1. справяне на студентите в рамките на отредения хорариум;
2. съотношение между аудиторна и извънаудиторна работа на обучаемите (не по-голямо от 1).

(2) ефективно използване на учебното време:

1. безпричинно проваляне на занятия;
2. задълбоченост и темп на преподаване;

(3) ангажираност на участниците в учебния процес:

1. обновяване на учебното съдържание от преподавателите;
2. посещаемост на занятията (минимум 50 % от лекциите и всички упражнения);
3. активност на обучаемите в учебния процес.

(4) обвързване на обучението с предходни знания и умения на обучаемите:

1. надстрояване на нови знания;
2. усъвършенстване на старите и развитие на нови умения.

(5) обвързване на обучението с желанията на обучаемите:

1. възможност за влияние на обучаемите при разширяване на изучавания учебен материал;
2. изборност на дисциплини.

(6) използвани технологии в обучението:

1. методи и средства за преподаване (информационно-съобщаващи, обяснителни, научно-изследователски с учебна цел);
2. методи и средства за учене (изпълнителски, практически, изследователски);
3. обратна връзка за корекция на методите на преподаване в процеса на обучение и след него.

(7) успеваемост на обучаемите:

1. по време на обучението;
2. в края на обучението.

(8) включване в обучението на резултати от собствени научни изследвания на преподавателя;

(9) методическа подготовка на преподавателя:

1. съответствие на учебното съдържание на дисциплината;
2. педагогическа правоспособност за преподаване във висше училище (прослушан курс по университетска педагогика).

(10) студентска оценка за придобитите знания и умения.

Чл. 40 Критерия *“подкрепа от преподавателите на обучаемите”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина се измерва с показателите:

(1) форми за подпомагане на обучаемите при усвояване на знанията по дисциплината:

1. разработване на методични материали за семинарни занятия;
2. разработване на методични материали за лабораторни упражнения (макети и стендове);
3. ефективност на извънаудиторната работа (консултации).

(2) справяне с предизвикателства в процеса на обучение:

1. отговор на въпроси от обучаемите;
2. готовност за непредвиден диалог с обучаемите.

(3) възможност за професионална дискусия между преподаватели и обучаеми.

Чл. 41 Критерия *“оценяване на постиженията на обучаемите”* за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина се измерва с показателите:

(1) наличие на предварително обявена процедура за формиране на оценка на знанията, уменията, личните качества и ключовите компетенции;

(2) оценъчна стратегия:

1. приоритет на продуктивното пред репродуктивното знание;
2. дефинирани критерии за разграничаване на различни нива на постижения;
3. процедури за обективизиране на оценяването (прилагане на писмения изпит, като основна форма за оценка на знанията).

(3) възможност за периодично оценяване на прогреса на обучаемите:

1. процедури за диференцирано оценяване в отделните етапи на учебния процес;
2. процедури за текущ контрол на знанията.

(4) инструментариум за оценка на:

1. знанията на обучаемите;
2. професионалните умения на обучаемите;
3. личните качества и ключовите компетенции на обучаемите.

(5) архив от изпитните материали на обучаемите (пази се не по-малко от една година).

Чл. 42 Критерия "ресурсно осигуряване" за оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина се измерва с показателите:

(1) материална база:

1. релевантна на професионалната среда, в която ще работят обучаемите;
2. съхраняване, обогатяване и усъвършенстване;
3. ефективно използване.

(2) информационна база

1. учебна литература (учебници и учебни помагала);
2. теоретична литература (монографии, периодични издания);
3. библиографски източници (справочници, речници, ръководства);
4. достъп до интернет.

(3) подкрепа за ефективно провеждане на обучението:

1. административна и организационна;
2. техническа;
3. финансова.

РАЗДЕЛ V

АКАДЕМИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА ОЦЕНКА И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ В МГУ

Чл. 43 Оценката на качеството на академичния състав в МГУ става посредством подсистема от **предварително оповестени показатели и критерии** в СОПКОАС, която:

(1) се прилага за всеки негов член:

(2) служи за оценяване на професионалната му работа;

(3) дава възможност за диференцирано оценяване на преподавателите, обучаващи по:

1. специализиращи дисциплини;
2. общотехнически и общообразователни дисциплини;
3. чужди езици и спорт.

(4) дава възможност за съпоставимост на оценките при:

1. хабилитираните преподаватели;
2. нехабилитираните преподаватели.

(5) дава възможност да се отчита дали преподавателите:

1. **изпълняват задълженията си в съответствие с длъжностната си характеристика и утвърдения индивидуален план за дейността си;**
2. **съблюдают научната и професионалната етика;**
3. **спазват правилника на висшето училище, в който се определя обемът и видът на учебните и другите им задължения и условията за тяхното изпълнение;**
4. **изпълняват поставените допълнителни условия и изисквания в правилника на висшето училище или в трудовия им договор.**
5. **не провеждат политическа или религиозна дейност във висшето училище.**

Чл. 44 Професионалната работа на **всеки член на академичния състав** се оценява съобразно формирана "комплексна оценка за качеството" ѝ, която допуска стойностите:

1. "много добра";

2. "добра";
3. "незадоволителна".

Чл. 45 Съобразно изработената "комплексна оценка за качеството" на професионалната работа на всеки член на академичния състав:

- 1 нехабилитираните преподаватели се атестират веднъж на 3 години;
- 2 хабилитираните преподаватели се атестират веднъж на 5 години;
- 3 преподавателите получават диференцирано заплащане за труда си;
- 4 при две последователни отрицателни атестации преподавателя се освобождава със заповед на ректора на МГУ.

Чл. 46 "Комплексната оценка за качеството" на професионалната работа и развитие на преподавателите включва критериите:

- 1 принос в учебната дейност;
- 2 принос в научноизследователската дейност;
- 3 квалификация и професионално развитие;
- 4 академична (научна и професионална) етика;
- 5 изпълнение на административно регламентирани задължения и участие в органи за управление.

Чл. 47 Критерия "принос в учебната дейност" за оценка на качеството на професионалната работа на академичния състав в МГУ става в изпълнение на норматива за учебна заетост, приет от Академичния съвет на МГУ и се измерва с показателите:

(1) аудиторна заетост:

1. четените лекции по дисциплини от учебните планове на специалности в МГУ;
2. проведените семинарни и/или лабораторни упражнения по дисциплини от учебните планове на специалности в МГУ;
3. ръководство на учебни стажове и практики по дисциплини от учебните планове на специалности в МГУ;

(2) извънаудиторна заетост:

1. разработване на нови лекционни курсове или на семинарни/ лабораторни занятия за дисциплини от учебните планове на специалности в МГУ;
2. разработване на методични материали за семинарни и/или лабораторни упражнения за дисциплини от учебния план на специалности в МГУ (макети, стендове, модели, установки и др.);
3. подготовка на учебници и учебно-помощна литература за дисциплини от учебния план на специалности в МГУ;
4. ръководство на дипломанти, специализанти и докторанти;
5. рецензиране на разработки на обучаеми (дипломни работи).

(3) участие в оценка на знанията на обучаемите:

1. брой разработени изпитни материали (тестове и др.);
2. брой оценени курсови работи и/или курсови проекти;
3. брой изпитани студенти
4. брой изпитани абсолвенти в държавни изпитни комисии за защита на дипломни работи или държавни изпити.

Чл. 48 Критерия "принос в научноизследователската дейност" за оценка на качеството на професионалната работа на академичния състав в МГУ се измерва с показателите:

(1) научно-публикационна дейност:

1. издадени монографии;
2. публикувани студии и статии в научни издания (университетски, национални, международни);
3. участия /с доклад, научно съобщение, постер или др./ в научни форуми (университетски, национални, международни);
4. защита на дисертационен труд.

(2) научно-приложна дейност:

1. признати патенти;
2. участия в научни програми или проекти (университетски, национални, международни), като ръководител или изпълнител;
3. участия в университетски договори по НИР, като ръководител или изпълнител.

(3) научна дейност от общ характер:

1. ръководство на докторанти (от страната, от чужбина);

2. участие в съвместна научноизследователска дейност с обучаеми (студенти, специализанти, докторанти);
3. членство в организационен или програмен комитет на научен форум (университетски, национален, международен);
4. членство в национална или международна професионална организация;
5. участие в ръководен орган на национална или международна професионална организация;
6. участие в органи, оценяващи научноизследователска дейност при ВАК или НАОА;
7. участие като експерт към национални или международни институции и организации;
8. участие в списване на: научно издание (национално или международно); сборник с теоретични разработки (периодично отпечатван или еднократно издаван); справочно издание (справочник, речник, алманах и др.);
9. рецензиране на: научни изследвания (монографии, студии, статии); материали за придобиване на научни степени и звания; учебни издания (учебници и учебни помагала); проекти и договори (университетски, национални, международни);
10. превеждане на научни изследвания (монография, студия, статия, доклад) или учебни текстове (учебник, учебно помагало);
11. получени оценки за научноизследователска дейност: брой цитирания в научни издания от страната или чужбина; рецензии на изследвания в научни издания от страната или чужбина;
12. получени оценки за преподавателската дейност (покани за работа като гост-преподавател).

Чл. 49 Критерия *“квалификация и професионално развитие”* за оценка на качеството на професионалната работа на академичния състав в МГУ се измерва с показателите:

(1) базова професионална квалификация:

1. образователно-квалификационна степен “магистър”, съответстваща на преподаваната дисциплина;
2. придобита втора специалност или второ висше образование, подпомагаща професионалната работа.
3. придобитите научни степени в професионалното направление, в което води обучение.

(2) допълнителна професионална квалификация:

1. курсове и други форми за придобиване на допълнителна професионална квалификация, подпомагащи професионалната работа;
2. специализации, подпомагащи професионалната работа;
3. ниво на чуждоезикова подготовка (брой ползвани езици, степен на владене);
4. ниво на умение за работа с информационно-комуникационни технологии.

(3) развитие на професионалната кариера:

1. нехабилитираните преподаватели да са придобили образователната и научна степен “доктор” в съответните срокове след началото на преподавателската и/или научноизследователската им дейност;
2. нехабилитираните преподаватели, които са придобили научната и образователна степен “доктор”, да са започнали процедура за хабилитиране в съответните срокове след получаване на степента;
3. преподавателите, притежаващи научното звание “доцент”, да са започнали процедура за придобиване на научното звание “професор” или да са публикували самостоятелно монография/ учебник в съответните срокове след своята хабилитация;
4. преподавателите, притежаващи научното звание “професор”, да са публикували самостоятелно монография / учебник в съответните срокове след втората си хабилитация.
5. професионален трудов стаж (научно-преподавателски и научно-изследователски).

Чл. 50 Критерия *“академична (научна и професионална) етика”* за оценка на качеството на професионалната работа на академичния състав в МГУ се измерва с показателите:

(1) коректно отчитане на учебното натоварване;

(2) коректно отчитане на резултатите от научноизследователската дейност;

(3) взаимоотношения с колегите:

1. коректни и добронамерени към преподаватели, административен и помощен персонал;
2. участие в оформяне и поддържане на благоприятен микроклимат в звеното, в което преподавателя е зачислен.

(4) взаимоотношения с обучаемите:

1. коректни и добронамерени;
2. способност и готовност за комуникация;
3. подкрепа на прогреса;
4. обективно оценяване на постиженията.

Чл. 51 Критерия "изпълнение на административно регламентирани задължения и участие в органи за управление" за оценка на качеството на професионалната работа на академичния състав в МГУ се измерва с показателите:

(1) изпълнение на административно регламентирани задължения, съдържащи се в:

1. в трудовия договор
2. в длъжностната характеристика;
3. в индивидуалния план за работа.

(2) оценка за участие в подготовката на учебна документация:

1. квалификационна характеристика на специалност;
2. учебен план на специалност;
3. учебна програма на дисциплина.

(3) участие в избираеми органи за управление:

1. университетски (ректор или заместник-ректор; член на Академичния или Контролния съвет; член на университетската комисия за оценка на качеството);
2. на основни звена (декан или заместник-декан; директор на Хуманитарния департамент или Колежа по минно дело; ръководител и заместник-ръководител на КЦОК; член на факултетен съвет, съвет на Хуманитарния департамент или съвет на КМД; член на комисия за оценка на качеството на обучение);
3. на други звена (ръководител на неосновно звено в МГУ; научен секретар на неосновно звено в МГУ).

РАЗДЕЛ VI

АДМИНИСТРАТИВНА СТРУКТУРА НА СОПКОАС

Чл. 52 Оценката на качеството на обучението и академичния състав в МГУ се грижат специално оторизирани органи по качеството, които представляват трите равнища на управление: висше училище, основно звено и подразделения от структурата на основните звена (първични звена).

Чл. 53 Специализирани органи за управление на качеството в МГУ са:

1. Университетски комисии:

Университетска комисия по качеството

председател - Зам.,-ректор по УД

членове – деканите на МТФ, ГПФ и МЕМФ, директорите на филиал, департамент и председателя на студентския съвет.

Университетска Комисия за развитие на АС в която влизат следните длъжностни лица:

Председател - Зам.-ректор УД и

Членове - Декан, и Ръководител катедра.

2. Комисии по качеството в основните звена

а) За факултетите

Председател – Зам.,-декан

Членове – ръководителите на катедри и представител на студентите - член на ФС ;

б) За Хуманитарен департамент

Председател – Директор

Членове – ръководителите на катедри и секции;

в) За филиал в гр. Кърджали

Председател – Зам. Директор

Членове – отговорник за учебната дейност, счетоводител

3. Отговорници по качеството на първичните звена са техните ръководители.

Чл.54 (1) Университетската комисия по качеството:

1 подпомага дейността на АС на МГУ;

2 разработва и актуализира нормативната база по оценка на качеството на обучението и на академичния състав в МГУ;

3 осъществява методическо ръководство при прилагането нормативната база по оценка на качеството на обучението и на академичния състав в МГУ.

4 координира цялостната дейност по оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав в МГУ;

- 5 подпомага подготовката и провеждането на различните видове акредитации на висшето училище;
  - 6 контролира качеството на обучението по специалност;
  - 7 разработва процедури и инструментариум за събиране на валидни данни при оценката на качеството на обучението и на академичния състав;
  - 8 изучава и популяризира добрия опит за повишаване качеството на обучение;
  - 9 регистрира резултатите от управляващите въздействия и предлага корективи за подобряване на качеството на обучение в МГУ;
  - 10 подпомага осъществяването на проверки за качеството на обучението в отделни специалности;
  - 11 подпомага осъществяването на допълнителни проверки за качеството на дейността на отделни преподаватели по предложение на комисиите по качеството в основните звена;
  - 12 организира провеждането на анкети с обучаемите и потребителите в процеса на оценка на качеството на обучението и академичния състав;
  - 13 организира публикуване на резултатите от прегледите, експертизите и оценките за качеството на обучението и на академичния състав в МГУ;
  - 14 поддържа информационната база данни на СОПКОАС.
- (2) Комисиите по качеството в основните звена на МГУ:
- 1 подпомагат дейността на съветите на основните звена в МГУ (факултетни, на Хуманитарния департамент, на колежа по минно дело);
  - 2 осъществяват методическо ръководство и координират дейността по оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав в основните звена;
  - 3 подпомагат подготовката и провеждането на акредитации по професионални направления и научни специалности;
  - 4 контролира качеството на обучението по отделна дисциплина и дейността на отделните преподаватели;
  - 5 организира периодични срещи на обучаемите с академичното ръководство и органите, отговарящи за качеството в основното звено.
  - 6 организира провеждането на анкети със студенти и обработката на резултатите в процеса на оценка на качеството на обучението и академичния състав;
  - 7 организира провеждането на анкети със студентите при атестация на преподавателите;
  - 8 (АС 1/1112) Извършва проверки по процедури, съгласно приложение 4.
- (3) Отговорниците по качеството в първичните звена в МГУ:
- 1 организират, осъществяват и координират всички дейности по оценка и поддържане на качеството на обучението в съответното подразделение;
  - 2 организират, осъществяват и координират всички дейности по оценка на академичния състав в съответното подразделение.
- (4) Комисиите по качество на всички нива ежегодно организират и провеждат външни и/или вътрешни одити, за които се изготвя одитен доклад и протокол за неговото приемане. Материалите от проведения одит се публикуват на сайта на университета.

РАЗДЕЛ VII

ИНФОРМАЦИОНЕН МАСИВ НА СОПКОАС

Чл. 55 Информационният масив включва актуални данни за всички компоненти от СОПКОАС:

- 1 държавни изисквания за отделните образователни степени;
- 2 квалификационни характеристики на специалностите изучавани в МГУ;
- 3 учебни планове на специалностите изучавани в МГУ;
- 4 учебни програми на дисциплините изучаваните в МГУ;
- 5 длъжностни характеристики на членовете на академичния състав в МГУ.

Чл. 56 Право на достъп до информационният масив на СОПКОАС имат:

- 1 до всички данни - Ректорът и Председателят на университетската комисия по качеството на обучението и академичния състав;
- 2 до данните, които имат отношение към тяхната работа в Академичния и Контролния съвети - членовете им;
- 3 до данните, които са им нужни за да изпълняват задълженията си в университетската комисия по качеството на обучението и на академичния състав - членовете им;

4 до данните, които имат отношение към дейността на основните звена и председателите на комисиите по качеството на обучението и на академичния състав в тях - ръководителите им;

5 до данните, които са им нужни за да изпълняват задълженията си в комисиите по качеството на обучението и на академичния състав в основните звена - членовете им;

6 до данните, отнасящи се до дейността на подразделенията в основните звена на МГУ - ръководителите им и отговорниците по качеството в тях;

7 до данни, които по преценка на ръководителя на университетската комисия по качеството са необходими за изпълнение на служебните задължения на ръководителя на университетското звено за поддържане на качеството;

8 до данни, които по преценка на ръководителя на университетското звено за поддържане на качеството са необходими за изпълнение на служебните задължения на членовете му;

9 до данните, отнасящи се до оценката на качеството на дейността на академичния състав - членовете му.

РАЗДЕЛ VIII ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1 С въвеждането на СОПКОАС се отменят всички досега действали нормативи за оценка на качеството на обучението и на академичния състав в МГУ.

§ 2 СОПКОАС започва да се прилага една година след приемането ѝ от АС на МГУ.

§ 3 Органите предвидени в СОПКОАС се изграждат в срок от една година след приемането ѝ от АС.

§ 4 Периодичността на осъществяване на дейностите по оценка на качеството на обучението и на академичния състав се определя с решение на АС на МГУ.

Приложение 1

Оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ специалност

Количествената оценка за качеството на обучението по изучавана в МГУ специалност се определя по формулата

$$Q = \sum_i k_i R_i.$$

Стойностите на критериите R_i представляват съответствия и се определят като яст от единицата. За коефициентите на тежест k_i трябва да бъде изпълнено условието $\sum_i k_i = 1$.

Оценката на специалността е “много добра” при $Q \geq 0,7Q_{\max}$

Оценката на специалността е “добра” при $0,55Q_{\max} \leq Q < 0,70Q_{\max}$

Оценката на специалността е “задоволителна” при $0,40Q_{\max} \leq Q < 0,55Q_{\max}$

Оценката на специалността е “незадоволителна” при $Q < 0,4Q_{\max}$

$$Q_{\max} = 1$$

Източници на информация:

I. Национални нормативни документи:

1. Закон за висше образование;
2. Закон за научните степени и научните звания;
3. Стратегия за развитие на висшето образование в Република България;
4. Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование в образователно-квалификационните степени “специалист”, “бакалавър” и “магистър”.

II. Университетски нормативни документи:

1. Правилник за устройството и дейността на МГУ “Св. Иван Рилски”;
2. Правила за учебна дейност;
3. Правила за приемане на студенти;
4. Правила за устройството и дейността на Хуманитарния департамент;
5. Правила за устройството и дейността на Филиал на МГУ “Св. Иван Рилски” гр. Кърджали;
6. Правила за дейността на СДК и продължаващо обучение;
7. Правила за устройството и дейността на Научноизследователския сектор;
8. Правила за устройството и дейността на Университетския информационен център;
9. Правила за издателска дейност;
10. Календарен график на учебния процес.

III. Учебна документация на специалността:

1. Квалификационна характеристика;
2. Учебен план;
3. Архив;
4. Учебни програми на изучаваните дисциплини;
5. Разпис на учебните занятия.

IV. Други източници:

1. Доклади за самооценка на преподавателите;
2. Анкетни проучвания за качеството на обучението с обучаващите се (кандидат-студенти, студенти, абсолвенти);
3. Анкетни проучвания за определяне на относителния дял на завършилите обучаеми, работещи по специалността;
4. Анкетни проучвания за качеството на обучение сред младите специалисти (до 3 г. трудов стаж);
5. Анкетни проучвания за качеството на обучение сред опитните специалисти (над 3 г. трудов стаж);
6. Анкетни проучвания сред преподаватели, студенти, абсолвенти, докторанти и специализанти за оценка на резултатите от обучението по специалността у нас и в чужбина;
7. Анкетни проучвания сред потребителите на кадри за оценката им на фундаменталните и специалните знания, ключовите компетенции и личностните качества, и придобитите практически умения на завършилите специалността.
8. Учебни програми на сродни специалности от МГУ и от други висши училища в страната и чужбина;

Забележка: В следващата таблица източниците на информация се дават чрез позоваване на съответния документ, като се посочва неговия номер (напр. Учебен план на специалността – III, 2).

№	Критерии/Показатели (источник на информация)	Съответствие			Коефициент на тежест - варианти			Оценка	
		пълно	частично	липсва	I	II	III	вид	стойност
1.	Съответствие на образователните цели				0,08	0,04	0,06		
1.1.	Съдържанието на специалността				0,50	0,50	0,50		
1.2.	Образователно-квалификационната степен, в която се провежда обучението по нея				0,20	0,20	0,20		
1.2.1.	Спазване на изискването минималния срок на подготовка в степента "специалист" да е 3 години				0,17	0,17	0,17		
1.2.2.	Спазване на изискването минималният срок на подготовка в степента "бакалавър" да е 4 години				0,17	0,17	0,17		
1.2.3.	Спазване на изискването минималният срок на подготовка в степента "магистър" да е 1 година				0,17	0,17	0,17		
1.2.4.	Спазване на изискването хорариума на изучаваните дисциплини в образователната степен "специалист" да е между 1800 и 24000 учебни часа				0,14	0,14	0,14		
1.2.5.	Спазване на изискването хорариума на изучаваните дисциплини в образователната степен "бакалавър" да е между 2200 и 3000 учебни часа				0,16	0,16	0,16		
1.2.6.	Спазване на изискването хорариума на изучаваните дисциплини в образователната степен "магистър" да не е повече от 900 учебни часа				0,16	0,16	0,16		
1.3.	Нуждите на страната и региона				0,30	0,30	0,30		
1.3.1.	Брой на висшите училища в страната, където се обучават студенти по същата специалност				0,40	0,40	0,40		
1.3.2.	Година на откриване на специалността във висшето училище				0,20	0,20	0,20		
1.3.3.	Отношение на обучаваните студенти към общия брой студенти по специалността, подготвяни в страната				0,40	0,40	0,40		
2.	Съответствие на специалността с изискванията на нормативната база				0,08	0,04	0,06		
2.1.	Закон за висше образование – по отношение на:				0,30	0,30	0,30		
2.1.1.	Изискването за придобиване на втора или на нова специалност в рамките на обучението по една образователна степен при спазване на държавните изисквания				0,25	0,25	0,25		
2.1.2.	Изискването за придобиване на нова специалност				0,25	0,25	0,25		
2.1.3.	Изискването за преместване на студенти в друга специалност				0,25	0,25	0,25		

2.1.4.	Изискването обучението по всяка специалност да завършва с държавен изпит или със защита на дипломна работа, които се провеждат пред държавна комисия, назначена със заповед на ректора на МГУ				0,25	0,25	0,25		
2.2.	Стратегия за развитие на висшето образование в РБългария				0,20	0,20	0,20		
2.3.	Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на образователно-квалификационните степени "специалист", "бакалавър" и "магистър"				0,20	0,20	0,20		
2.4.	Правилникът за устройството и дейността на МГУ				0,30	0,30	0,30		
2.4.1.	Изискването обучението по специалността да се провежда съобразно с предмета на дейност на университета				0,50	0,50	0,50		
2.4.2.	Изискването обучението по специалността да се провежда съобразно с мисията на висшето училище				0,50	0,50	0,50		
3.	Качество на учебната документация				0,08	0,04	0,08		
3.1.	Наличие на:				0,70	0,70	0,70		
3.1.1.	Процедури за утвърждаване и актуализиране на учебната документация				0,15	0,15	0,15		
3.1.2.	Утвърдена квалификационна характеристика				0,15	0,15	0,15		
3.1.3.	Утвърден учебен план				0,15	0,15	0,15		
3.1.4.	Утвърдени учебни програми на изучаваните дисциплини				0,15	0,15	0,15		
3.1.5.	Утвърден ежегоден график на учебния процес във висшето училище				0,15	0,15	0,15		
3.1.6.	Утвърден разпис на учебния процес за всяка от изучаваните дисциплини				0,10	0,10	0,10		
3.1.7.	Архив на специалността за последните 5 години				0,15	0,15	0,15		
3.2.	Съизмеримост с учебната документация на сродни специалности от други висши училища				0,30	0,30	0,30		
3.2.1.	У нас				0,60	0,60	0,40		
3.2.2.	В чужбина				0,40				
4.	Осигуреност с академичен състав				0,10	0,04	0,12		
4.1.	Численост				0,20	0,20	0,20		
4.1.1.	Брой на преподавателите с квалификация по специалността (не по-малък от 80 % от общия брой преподаващи в специалността)				0,40	0,40	0,40		
4.1.2.	Обучението се води от академичен състав на основен трудов договор, който осигурява не по-малко от половината от аудиторните и практическите занятия				0,30	0,30	0,30		
4.1.3.	Хабилитираните лица от академичния състав на основен трудов договор четат не по-малко от 70 процента от лекционните курсове				0,30	0,30	0,30		

4.2.	Възrastова структура				0,15	0,15	0,15		
4.2.1.	броя на хабилитираните преподаватели на основен трудов договор, които не са в предпенсионна и пенсионна възраст, да е не по-малък от 75 % от всички преподаватели от тази категория, водещи обучение по специалността				0,50	0,50	0,50		
4.2.2.	броя на нехабилитираните преподаватели на основен трудов договор, които не са в предпенсионна и пенсионна възраст, да е не по-малък от 75 % от всички преподаватели от тази категория, водещи обучение по специалността				0,50	0,50	0,50		
4.3.	Квалификационна структура				0,20	0,20	0,20		
4.3.1.	Съотношението между преподавателите от специалността, които притежават и непритежаващите научни степени (не по-малко от 3:2)				0,50	0,50	0,50		
4.3.2.	Съотношението между хабилитираните и нехабилитираните преподаватели от специалността (не по-малко от 2:3)				0,50	0,50	0,50		
4.4.	Мобилност и развитие				0,20	0,20	0,20		
4.4.1.	Нехабилитираните преподаватели да са придобили образователната и научна степен "доктор" в съответни срокове след началото на преподавателската и/или научноизследователската им дейност				0,25	0,25	0,25		
4.4.2.	Нехабилитираните преподаватели, които са придобили научната и образователна степен "доктор", да са започнали процедура за придобиване на научното звание "доцент" в съответните срокове след получаване на степента "доктор"				0,25	0,25	0,25		
4.4.3.	Хабилитираните преподаватели да са придобили научната степен "доктор на науките" или да са започнали процедура за придобиване на научното звание "професор" или да са публикували монография/учебник в съответните срокове след първата им хабилитация				0,25	0,25	0,25		
4.4.4.	Делът на успешно атестирани преподаватели по специалността през последните 5 г. да е не по-малък от 80 %				0,25	0,25	0,25		
4.5.	Структурни съотношения на академичния състав и обучаемите				0,15	0,15	0,15		
4.5.1.	Брой преподаватели към брой обучаеми 1x12				0,40	0,40	0,40		
4.5.2.	Брой обучаеми към брой нехабилитирани преподаватели 1x15				0,30	0,30	0,30		
4.5.3.	Брой обучаеми към брой хабилитирани преподаватели 1x20				0,30	0,30	0,30		

4.6.	Привлечени извъени специалисти като гост-преподаватели				0,10	0,10	0,10		
4.6.1.	От страната				0,40	0,40	0,40		
4.6.2.	От чужбина				0,60	0,60	0,60		
5.	Ресурсна осигуреност				0,08	0,06	0,12		
5.1.	Материална база				0,40	0,40	0,40		
5.1.1.	Осъществява се в не по-малко от 5 аудитории със 100 места				0,25	0,25	0,25		
5.1.2.	Осъществява се в не по-малко от 2 лаборатории с 20 места				0,25	0,25	0,25		
5.1.3.	Степен на обновяване на техническите средства за теоретичното обучение (за последните 5 г. не по-малко от 10 %)				0,25	0,25	0,25		
5.1.4.	Степен на обновяване на техническите средства за практическото обучение (за последните 5 г. не по-малко от 10 %)				0,25	0,25	0,25		
5.2.	Информационна база				0,30	0,30	0,30		
5.2.1.	Подготвена и издадена учебна и помощна литература (за не по-малко от 70 % от изучаваните дисциплини)				0,25	0,25	0,25		
5.2.2.	Достъпът до учебна и помощна литература в библиотеката на висшето училище е не по-малко от 14 часа в денонощие				0,25	0,25	0,25		
5.2.3.	В обучението се използва поне един компютър от всеки десет обучаеми				0,25	0,25	0,25		
5.2.4.	Гарантиран ежедневен достъп на всеки обучаем до Интернет /платен от висшето училище/ (за не по-малко от ½ час)				0,25	0,25	0,25		
5.3.	Финансиране				0,30	0,30	0,30		
5.3.1.	Достъп до обучение на желещите чрез въвеждане на такси в размер не по-висок от средния за страната по специалностите от съответното професионално направление				0,40	0,40	0,40		
5.3.2.	Издръжка на обучаемите в размер не по-нисък от държавния норматив за страната по специалностите от съответното професионално направление				0,30	0,30	0,30		
5.3.3.	Размер на заплащане труда на преподавателите не по-нисък от средния за сферата на висшето образование				0,30	0,30	0,30		
6.	Влияние на научноизследователската дейност върху качеството на обучението				0,04	0,04	0,08		
6.1.	Връзка на научноизследователската дейност с учебния процес				0,30	0,30	0,30		
6.1.1.	Включване в учебния процес на съвременните постижения в науката и технологиите				0,50	0,50	0,50		
6.1.2.	Включване в учебния процес на резултатите от научноизследователската дейност на преподавателите от				0,50	0,50	0,50		

	специалността								
6.2.	Участие на обучаемите в научноизследователската дейност				0,20	0,20	0,20		
6.2.1.	Публикации с участие на студенти за последните 5 г.				0,50	0,50	0,50		
6.2.2.	Публикации с участие на докторанти за последните 5 г. (не по-малко от 10 %)				0,50	0,50	0,50		
6.3.	Наличие на научноизследователска и учебнометодична дейност с регионални, национални и международни институции и организации за последните 5 г.				0,20	0,20	0,20		
6.3.1.	Съвместни проекти на преподавателите от специалността с регионални институции и организации				0,30	0,30	0,30		
6.3.2.	Съвместни проекти на преподавателите от специалността с национални институции и организации				0,30	0,30	0,30		
6.3.3.	Съвместни проекти на преподавателите от специалността с международни институции и организации				0,40	0,40	0,40		
6.4.	Научни и педагогически постижения за последните 5 г.				0,30	0,30	0,30		
6.4.1.	Публикации на преподавател от специалността за година (не по-малко от 2)				0,30	0,30	0,30		
6.4.2.	Публикации в чужбина на преподавателите по специалността (не по-малко от 10 % от общия брой)				0,30	0,30	0,30		
6.4.3.	Издадени учебници и учебни пособия за дисциплините, изучавани в специалността (не по-малко от 10 % от общия брой)				0,40	0,40	0,40		
7.	Организация на учебния процес				0,07	0,09	0,08		
7.1.	Планиране:				0,20	0,20	0,20		
7.1.1.	Последователност и взаимна обвързаност между изучаваните дисциплини				0,20	0,20	0,20		
7.1.2.	Съотношение между типовете изучавани дисциплини: специализиращи, общотехнически и общообразователни, чужди езици и спорт (60%:30%:10%)				0,40	0,40	0,40		
7.1.3.	Съотношение между аудиторната и извънаудиторната заетост на обучаемите (3:1)				0,40	0,40	0,40		
7.2.	Изпълнение				0,40	0,40	0,40		
7.2.1.	Съответствие с норматива за величината на студентските потоци (не повече от 60 ч.)				0,25	0,25	0,25		
7.2.2.	Съответствие с норматива за величината на студентските групи (не по-малко от 7 и не повече от 15 ч.)				0,25	0,25	0,25		
7.2.3.	Съответствие с норматива за седмичната натовареност на обучаемите (не повече от 24 ч.)				0,25	0,25	0,25		
7.2.4.	Ефективност на разписа на учебните занятия (не по-малко от 80 % са				0,25	0,25	0,25		

	последователни)								
7.3.	Влияние на учебното натоварване върху качеството на обучение				0,40	0,40	0,40		
7.3.1.	Съотношение между преподавателите, които не изпълняват в продължение на 3 и повече години нормативната заетост с над 10 % и тези, които я изпълняват или надхвърлят постоянно (не повече от 1:9)				0,25	0,25	0,25		
7.3.2.	Съотношение между преподавателите, които изпълняват нормативната заетост в рамките на плюс или минус 10 % от нея и тези, които я надхвърлят в продължение на 3 и повече години с над 10 % (не повече от 9:1)				0,25	0,25	0,25		
7.3.3.	Съотношение между занятията в специалността, които се водят от преподаватели на основен трудов договор и от хонорувани преподаватели (не повече от 9:1)				0,25	0,25	0,25		
7.3.4.	Процедура за организация на занятията, водени от хонорувани преподаватели				0,25	0,25	0,25		
8.	Използвани технологии в обучението				0,06	0,10	0,08		
8.1.	Методи и средства за преподаване				0,40	0,40	0,40		
8.1.1.	Информационно-съобщаващи (лекция)				0,40	0,40	0,40		
8.1.2.	Обяснителни (демонстрация, моделиране, упражняване и др.)				0,30	0,30	0,30		
8.1.3.	Научно-изследователски с учебна цел (наблюдение, експеримент, демонстриране, проучване на документи, диалогически, евристическа беседа и др.)				0,30	0,30	0,30		
8.2.	Методи и средства за учене				0,40	0,40	0,40		
8.2.1.	Изпълнителски (репродуктивни)				0,20	0,20	0,20		
8.2.2.	Практически				0,40	0,40	0,40		
8.2.3.	Изследователски				0,40	0,40	0,40		
8.3.	Обратна връзка				0,20	0,20	0,20		
8.3.1.	За корекция на методите на преподаване в процеса на обучение				0,50	0,50	0,50		
8.3.2.	За корекция на методите на преподаване след процеса на обучение				0,50	0,50	0,50		
9.	Процес на учене и подкрепа на преподавателя за прогреса на обучаемите				0,06	0,10	0,08		
9.1.	Взаимоотношения "преподавател-студент" в аудиторната и извънаудиторната работа				0,20	0,20	0,20		
9.2.	Подпомагане на обучаемите при усвояване на знанията по дисциплината				0,20	0,20	0,20		
9.2.1.	Методични указания				0,50	0,50	0,50		
9.2.2.	Извънаудиторна работа				0,50	0,50	0,50		

9.3.	<i>Работа в съвместни екипи на преподавателите и обучаемите</i>				0,20	0,20	0,20		
9.4.	<i>Периодичност на оценяване на прогреса на обучаемите</i>				0,20	0,20	0,20		
9.4.1.	През семестъра (не по-рядко от 1 път)				0,50	0,50	0,50		
9.4.2.	През учебната година				0,50	0,50	0,50		
9.5.	<i>Участие на студентите в процеса на обучение</i>				0,20	0,20	0,20		
9.5.1.	Присъствие на лекции (не по-малко от 50 %)				0,30	0,30	0,30		
9.5.2.	Присъствие на упражнения (100 %)				0,30	0,30	0,30		
9.5.3.	Изпълнение на поставените от преподавателя индивидуални задачи				0,40	0,40	0,40		
10.	Използвани изпитни процедури				0,06	0,08	0,04		
10.1	<i>Критерии, форми и процедури за оценяване на знанията и уменията на обучаемите</i>				0,40	0,40	0,40		
10.1.1.	Предварително оповестени критерии за оценяване на знанията и уменията				0,35	0,35	0,35		
10.1.2.	Обективност на оценяването				0,35	0,35	0,35		
10.1.3.	Дял на писмените изпити спрямо всички изпити (не по-малък от 80 %)				0,30	0,30	0,30		
10.2.	<i>Държавни изпити и дипломни защити на различните образователно-квалификационни степени</i>				0,40	0,40	0,40		
10.2.1.	Процедури за организация				0,25	0,25	0,25		
10.2.2.	Държавната изпитна комисия включва хабилиитирани преподаватели (по изключение в състава на комисията могат да участват и преподаватели с образователната и научна степен "доктор"), като в нея могат да се включват и външни за МГУ лица				0,25	0,25	0,25		
10.2.3.	Процедури за провеждане				0,25	0,25	0,25		
10.2.4.	Процедури за оценяване				0,25	0,25	0,25		
10.3.	<i>Процедури за контрол и усъвършенстване на оценяването</i>				0,20	0,20	0,20		
11.	Студентска оценка за качеството на обучение				0,08	0,12	0,04		
11.1.	<i>Престиж на изучаваната специалност</i>				0,30	0,30	0,30		
11.1.1.	Дял на кандидатстващите за обучение по нея сред всички кандидат-студенти в МГУ				0,40	0,40	0,40		
11.1.2.	Желаещи да се прехвърлят от други специалности, изучавани в МГУ				0,30	0,30	0,30		
11.1.3.	Желаещи да се прехвърлят от други специалности, изучавани в други висши училища				0,30	0,30	0,30		
11.2.	<i>Ниво на преподаване в специалността</i>				0,70	0,70	0,70		
11.2.1.	Удовлетвореност от характера на съдържанието на изучаваните дисциплини по специалността				0,15	0,15	0,15		
11.2.2.	Удовлетвореност от методи-				0,10	0,10	0,10		

	те на работа в обучението по специалността								
11.2.3.	Удовлетвореност от начините за оценяване на знанията, уменията, ключовите компетенции и личностните качества на обучаемите				0,10	0,10	0,10		
11.2.4.	Удовлетвореност от организацията на учебния процес				0,10	0,10	0,10		
11.2.5.	Удовлетвореност от ресурсната осигуреност на обучението				0,15	0,15	0,15		
11.2.6.	Удовлетвореност от компетентността на академичния състав				0,15	0,15	0,15		
11.2.7.	Удовлетвореност от взаимоотношенията между преподавателите и обучаемите				0,15	0,15	0,15		
11.2.8.	Удовлетвореност от обратната връзка между преподавателите и обучаемите				0,10	0,10	0,10		
12.	Оценка на потребителите за качеството на обучение				0,08	0,10	0,04		
12.1.	Самооценка на завършилите специалността				0,30	0,30	0,30		
12.1.1.	Анкетни проучвания за качеството на обучението с младите специалисти (имащи до 3 г. стаж)				0,50	0,50	0,50		
12.1.2.	Анкетни проучвания за качеството на обучението с опитните специалисти (имащи над 3 г. стаж)				0,50	0,50	0,50		
12.2.	Оценка на потребителите за качеството на обучението по специалността от:				0,40	0,40	0,40		
12.2.1.	Стопански организации				0,25	0,25	0,25		
12.2.2.	Държавна администрация				0,25	0,25	0,25		
12.2.3.	Неправителствени организации				0,25	0,25	0,25		
12.2.4.	Образователни организации				0,25	0,25	0,25		
12.3.	Признание в чужбина на специалността чрез дейността на:				0,30	0,30	0,30		
12.3.1.	Преподаватели				0,40	0,40	0,40		
12.3.2.	Обучаеми				0,20	0,20	0,20		
12.3.3.	Дипломирани специалисти				0,40	0,40	0,40		
13.	Практическо обучение				0,08	0,08	0,06		
13.1.	Семинарни упражнения				0,25	0,25	0,25		
13.2.	Лабораторни занятия				0,25	0,25	0,25		
13.3.	Учебки стажове				0,25	0,25	0,25		
13.4.	Производствени практики				0,25	0,25	0,25		
14.	Реализация на завършилите обучение				0,04	0,06	0,04		
14.1.	Първоначална реализация (през първите 3 г. след завършване)				0,30	0,30	0,30		
14.1.1.	Маркетингови проучвания				0,50	0,50	0,50		
14.1.2.	Проучвания на трудовата борса и на интелектуалния пазар				0,50	0,50	0,50		
14.2.	Професионално развитие				0,40	0,40	0,40		
14.2.1.	Проучвания за определяне на относителния дял на работещите по специалността				0,50	0,50	0,50		
14.2.2.	Проучвания за постиженията на завършилите специалността				0,50	0,50	0,50		
14.3.	Оценка на потребители				0,30	0,30	0,30		

	<i>за мотивацията на завършилите специалността за професионално развитие</i>								
15.	Академична автономия в МГУ				0,01	0,01	0,02		
15.1.	Мобилност на студентите				0,30	0,30	0,30		
15.1.1.	Процедура за прехвърляне на обучаемите в сродни специалности, изучавани в МГУ				0,25	0,25	0,25		
15.1.2.	Процедура за прехвърляне на обучаемите в сродни специалности, изучавани във висши училища от страната				0,25	0,25	0,25		
15.1.3.	Процедура за прехвърляне на обучаемите в сродни специалности, изучавани във висши училища от чужбина				0,25	0,25	0,25		
15.1.4.	Процедура за провеждане на част от обучението на обучаемите в чужбина				0,25	0,25	0,25		
15.2.	Избираемост				0,40	0,40	0,40		
15.2.1.	Дял на избираемите и факултативни дисциплини (не по-малко от 20%)				0,40	0,40	0,40		
15.2.2.	Възможност на обучаемите да избират редовна и задочна форми на обучение				0,30	0,30	0,30		
15.2.3.	Възможност на обучаемите да избират дистанционна и e-learning форми на обучение				0,30	0,30	0,30		
15.3.	Академична атмосфера в специалността				0,30	0,30	0,30		
15.3.1.	Срещи и дискусии за качеството на обучението между обучаемите и академичните ръководства (катедри, основни звена, университет)				0,30	0,30	0,30		
15.3.2.	Участие на обучаемите в управлението на учебния процес по специалността				0,40	0,40	0,40		
15.3.3.	Брой жалби подадени от обучаемите за качеството на обучение				0,30	0,30	0,30		

№	Критерии/Показатели	Съответствие			Коефициент на тежест – варианти			Оценка	
		пълно	частично	липсва	I	II	III	вид	стойност
1.	Съответствие на образователните цели				0,08	0,04	0,06		
2.	Съответствие на специалността с изискванията на нормативната база				0,08	0,04	0,06		
3.	Качество на учебната документация				0,08	0,04	0,08		
4.	Осигуреност с академичен състав				0,10	0,04	0,12		
5.	Ресурсна осигуреност				0,08	0,06	0,12		
6.	Влияние на научноизследователската дейност върху качеството на обучението				0,04	0,04	0,08		
7.	Организация на учебния процес				0,07	0,09	0,08		
8.	Използвани методи и средства на преподаване				0,06	0,10	0,08		
9.	Процес на учене и подкрепа на преподавателя за прогреса на студентите				0,06	0,10	0,08		
10.	Използвани изпитни процедури				0,06	0,08	0,04		
11.	Студентска оценка за качеството на обучение				0,08	0,12	0,04		
12.	Оценка на потребителите за качеството на обучение				0,08	0,10	0,04		
13.	Практическо обучение				0,08	0,08	0,06		
14.	Реализация на завършилите обучение				0,04	0,06	0,04		
15.	Академична автономия в МГУ				0,01	0,01	0,02		

Първият вариант е насочен към правилността на *академичните стандарти* и тяхната изпълнимост.
Вторият вариант поставя в центъра на вниманието *обучението на студентите* и резултатите от него.
Третият вариант извежда на преден план осигуреността с *академичен състав* и *ресурсната осигуреност* на обучението, като основни предпоставки за неговото качество.

Оценка на качеството на обучение по изучавана в МГУ дисциплина

Количествената оценка за качеството на обучението по изучавана в МГУ дисциплина се определя по формулата

$$Q = \sum_{i=1}^6 k_i R_i.$$

Стойностите на критериите R_i представляват съответствия и се определят като част от единицата. За коефициентите на тежест k_i трябва да бъде изпълнено условието $\sum_i k_i = 1$

$$Q_{\max} = 1$$

Оценката на дисциплината е "много добра" при $Q \geq 0,7$

Оценката на дисциплината е "добра" при $0,55 \leq Q < 0,7$

Оценката на дисциплината е "задоволителна" при $0,40 \leq Q < 0,55$

Оценката на дисциплината е "незадоволителна" при $Q < 0,40$

Източници на информация:

1. Национални нормативни документи

1.1. Закон за висше образование.

1.2. Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование в образователно-квалификационните степени "специалист", "бакалавър" и "магистър".

1.3. Изисквания на НАОА с препоръчителен или регламентиращ характер.

1.4. Закон за научните степени и звания.

2. Университетски нормативни документи

2.1. Правилник за устройството и дейността на МГУ "Св. Иван Рилски".

2.2. Правила за учебна дейност.

2.3. Календарен график на учебния процес.

3. Учебна документация

3.1. Квалификационна характеристика на специалността.

3.2. Учебен план на специалността.

3.3. Учебна програма на дисциплината.

3.4. Рецензии на учебната програма

3.5. Паспорт на учебната програма.

3.6. Разпис на учебните занятия по дисциплината.

4. Други източници

4.1. Доклад или записи с наблюдения на реалния процес на обучение.

4.2. Доклад за самооценка на преподавателя.

4.3. Методични указания за студентите.

4.4. Записи или протоколи от дискусии с колеги, които водят обучение предхождащо обучението по дисциплината.

4.5. Записи или протоколи от дискусии с колеги, които водят обучение следващо обучението по дисциплината.

4.6. Записи или протоколи от дискусии с обучаемите за подобряване на качеството на обучение.

4.7. Информация относно взетия материал в изучаваните преди тази сродни дисциплини.

4.8. Протоколи от лабораторни занятия, доклади, домашни работи, курсови задачи (запазват се за срок по преценка на преподавателя, но не по-къс от края на следващия семестър).

4.9. Ръководства за оценяване, давани на студентите.

4.10. Процедури за записване и съхраняване на оценките от постиженията на студентите

4.10.1. материали от семестриални изпити: писмени работи, тестове, проекти (запазват се за срок по преценка на преподавателя, но не по-къс от 1 година).

4.10.2. документи от семестриални изпити: протоколи (запазват се за срок по преценка на преподавателя, но не по-къс от 10 години).

4.10.3. материали от държавни изпити: писмени работи, тестове, проекти (запазват се за срок по преценка на преподавателя, но не по-къс от 1 година).

4.10.4. документи от държавни изпити: протоколи (запазват се за срок не по-къс от 10 години).

- 4.11. Записи на резултати от прогреса на студентите.
- 4.12. Записи на данни за посещенията на студентите по време на учебния процес и в приемното време на преподавателя.
- 4.13. **Анкета** „Качество на обучението по дисциплината...” - проучване за мнението на **обучаемите** за *I-ви етап – в началото и II-ри етап – в края на обучението по дисциплината*./
- 4.14. **Анкета** „Качество на обучението по дисциплината...” - проучване за мнението на **завършилите** специалисти.
- 4.15. **Анкета** „Качество на обучението по дисциплината...” - проучване за мнението на **работодатели** (по преценка на водещите специализиращи дисциплини).
- 4.16. Данни за националните и международни „**добри практики**” за обучение по дисциплината.
- 4.17. Спецификации на наличната материална база в обучаващата катедра.
- 4.18. Спецификации на необходимата материална база в обучаващата катедра.
- 4.19. Доклади на ръководителя на катедра и/или на служител на учебен отдел за редовното провеждане на учебния процес от преподавателя по дисциплината.
- 4.20. Доклади от оценка за съответствие на квалификационния състав на обучаващите по дисциплината.
- 4.21. Доклад от оценка за съответствие на квалификацията на техническия състав в катедрата, водеща дисциплината.
- 4.22. Налични учебници и учебни помагала, които се използват в учебния процес по дисциплината.
- 4.23. Налични нагледни материали, които се използват в учебния процес по дисциплината.
- 4.24. Налични информационни технологии, използвани в учебния процес по дисциплината.

Забележка: В следващата таблица източниците на информация се дават чрез позоваване на съответния документ, като се посочва неговия номер (напр. Учебен план на специалността – 3.2).

№	Критерии / Показатели (източник на информация)	Съответствие			Коефициент на тежест при видовете дисциплини			Оценка	
		пълно	Частично	липсва	СПД	ОТОД	ЧЕСп	вид	стойност
1.	Цели и очаквани резултати (1.1; 1.3; 3.1; 3.3; 4.2; 4.13; 4.15; 4.16)				0,15	0,10	0,10		
1.1.	Ясно формулирани цели и очаквани резултати				0.20	0.15	0.15		
1.1.1.	Механизъм за запознаване на обучаемите с тях (паспорт на курса)				0.50	0.50	0.50		
1.1.2.	Механизъм за запознаване на преподавателите от специалността с тях (учебни програми)				0.50	0.50	0.50		
1.2.	Съответствие на целите и очакваните резултати от обучението с тези на специалността				0.20	0.35	0.35		
1.2.1.	Квалификационна характеристика на специалността				0.40	0.35	0.35		
1.2.2.	Учебен план на специалността				0.40	0.30	0.30		
1.2.3.	Очаквания на профилиращите катедри				0.20	0.35	0.35		
1.3.	Съответствие на обучението с националните и международните академични стандарти				0.35	0.35	0.35		
1.3.1.	Правилник на МГУ				0.40	0.40	0.40		
1.3.2.	Национална и международна практика за обучение по тази дисциплина				0.30	0.30	0.30		
1.3.3.	Национална и международна практика за обучение по сродни дисциплини				0.30	0.30	0.30		
1.4.	Отчитане изискванията на социалната среда в обучението				0.25	0.15	0.15		
1.4.1.	Потребители на кадри от стопанството				0.50	0.50	0.50		
1.4.2.	Потребители на кадри от държавни органи				0.25	0.25	0.25		
1.4.3.	Потребители на кадри от неправителствени организации				0.25	0.25	0.25		

2.	Учебно съдържание (3.1; 3.3; 4.7; 4.8; 4.13; 4.14)				0,20	0,15	0,15		
2.1.	Необходими знания за професионална и личностна реализация на обучаемите				0,30	0,30	0,25		
2.1.1.	Съответствие на знанията на последните постижения в научната област				0,70	0,40	0,40		
2.1.2.	Съгласуване на знанията с тези по останалите дисциплини				0,30	0,60	0,60		
2.2.	Необходими умения и ключови компетенции за професионална и личностна реализация на обучаемите				0,30	0,30	0,25		
2.2.1.	Владеене на базова терминология				0,20	0,30	0,30		
2.2.2.	Умения за работа с техническо оборудване				0,20	0,20	0,20		
2.2.3.	Различаване и правилно подреждане на ценностите и приоритетите в работата				0,20	0,10	0,20		
2.2.4.	Разбиране на същността, анализ и самостоятелно решаване на практически проблем				0,20	0,20	0,10		
2.2.5.	Възможности при представяне на информация във вербална или писмена форма				0,20	0,20	0,20		
2.3.	Необходими личностни качества за професионална и личностна реализация на обучаемите				0,20	0,20	0,30		
2.3.1.	Комуникативност				0,25	0,25	0,25		
2.3.2.	Работа в екип				0,25	0,25	0,25		
2.3.3.	Адаптация в нова среда				0,25	0,25	0,25		
2,3,4.	Лидерски качества				0,25	0,25	0,25		
2.4.	Пазарно ориентирана подготовка за професионална и личностна реализация на обучаемите				0,20	0,20	0,20		
2.4.1.	Използване на информационните технологии при преподаване на дисциплината				0,50	0,60	0,40		
2.4.2.	Професионално общуване на чужд език				0,50	0,40	0,60		
3.	Качество на преподаване и учене (3.3; 4.1; 4.5; 4.8; 4.11; 4.13)				0,20	0,25	0,15		
3.1.	Достатъчност на хорариума				0,05	0,05	0,05		
3.1.1.	Справяне на студентите в рамките на отредения хорариум				0,40	0,60	0,60		
3.1.2.	Съотношение между аудиторна и извънаудиторна работа на обучаемите (не по-малко от 3:1)				0,60	0,40	0,40		
3.2.	Ефективно използване на учебното време				0,10	0,20	0,20		
3.2.1.	Безпричинно проваляне на занятия				0,40	0,50	0,50		
3.2.2.	Задълбоченост и темп на преподаване				0,60	0,50	0,50		
3.3.	Ангажираност на участниците в учебния процес				0,10	0,10	0,10		
3.3.1.	Обновяване на учебното съдържание от преподавателите				0,40	0,30	0,30		
3.3.2.	Посещаемост на занятията (над 50 % в лекциите и 100% в упражненията и семинарни занятия)				0,30	0,40	0,40		
3.3.3.	Активност на обучаемите в учебния процес				0,30	0,30	0,30		

3.4.	Обвѣрзване на обучението с предходни знания и умения на обучаемите				0,05	0,05	0,05		
3.4.1.	Надстрояване на нови знания				0,50	0,50	0,50		
3.4.2.	Усъвършенстване на старите и развитие на нови умения				0,50	0,50	0,50		
3.5.	Обвѣрзване на обучението с желанията на обучаемите				0,10	0,10	0,10		
3.5.1.	Възможност за влияние на обучаемите при разширяване на изучавания учебен материал				0,50	0,50	0,50		
3.5.2.	Изборност на дисциплини				0,50	0,50	0,50		
3.6.	Използвани технологии в обучението				0,20	0,20	0,20		
3.6.1.	Методи и средства за преподаване (информационно-съобщаващи, обяснителни, научно-изследователски с учебна цел)				0,40	0,40	0,30		
3.6.2.	Методи и средства за учене (изпълнителски, практически, изследователски)				0,40	0,30	0,40		
3.6.3.	Обратна връзка за корекция на методите на преподаване в процеса на обучение и след него				0,20	0,30	0,30		
3.7.	Успеваемост на обучаемите				0,10	0,10	0,10		
3.7.1.	По време на обучението				0,50	0,50	0,50		
3.7.2.	В края на обучението				0,50	0,50	0,50		
3.8.	Включване в обучението на резултати от собствени научни изследвания на преподавателя				0,05	0,05	0,05		
3.9.	Методическа подготовка и преподавателска квалификация				0,05	0,05	0,05		
3.9.1.	Съответствие на учебното съдържание на дисциплината				0,70	0,70	0,70		
3.9.2.	Педагогическа правоспособност за преподаване във висше училище (прослушан курс по университетска педагогика)				0,30	0,30	0,30		
3.10.	Студентска оценка за придобитите знания и умения				0,20	0,20	0,20		
4.	Подкрепа от преподавателите на обучаемите (4.4; 4.5; 4.6; 4.9; 4.12)				0,20	0,25	0,20		
4.1.	Форми за подпомагане на обучаемите при усвояване на знанията и уменията по дисциплината				0,60	0,60	0,50		
4.1.1.	Разработване на методични материали за лабораторни и семинарни занятия				0,40	0,30	0,30		
4.1.2.	Разработване на методични материали за лабораторни упражнения (макети и стендове)				0,40	0,50	0,30		
4.1.3.	Ефективност на извънаудиторната работа (консултации)				0,20	0,20	0,40		
4.2.	Възможност за професионална дискусия между преподаватели и обучаеми				0,40	0,40	0,50		
4.2.1.	Отговор на въпроси от обучаемите				0,50	0,50	0,50		
4.2.2.	Готовност за непредвиден диалог с обучаемите				0,50	0,50	0,50		
5.	Оценяване на постиженията на обучаемите				0,10	0,15	0,20		

	(4.8; 4.9; 4.10 и др.)								
5.1.	Наличие и спазване на предварително обявена процедура за формиране на оценката				0,20	0,20	0,20		
5.2.	Наличие на стратегия за оценяванес				0,3	0,3	0,3		
5.2.1.	Приоритет на продуктивното пред репродуктивното знание				0,40	0,40	0,30		
5.2.2.	Дефинирани критерии за разграничаване на различните нива на постиженията				0,30	0,30	0,30		
5.2.3.	Процедури за обективизиране на оценяването (прилагане на писмени изпит, като основна форма за оценка на знанията)				0,30	0,30	0,40		
5.3.	Възможност за периодично оценяване на обучаемите				0,20	0,20	0,20		
5.3.1.	Процедури за диференцирано оценяване в отделните етапи на учебния процес				0,30	0,30	0,30		
5.3.2.	Процедури за текущ контрол на знанията				0,70	0,70	0,70		
5.4.	Инструментарии за оценка				0,20	0,20	0,20		
5.4.1.	На знанията на обучаемите				0,30	0,30	0,30		
5.4.2.	На професионалните умения на обучаемите				0,40	0,40	0,40		
5.4.3.	Личните качества и ключовите компетенции на обучаемите				0,30	0,30	0,30		
5.5.	Архив от изпитните материали на обучаемите (пази се не по-малко от една година)				0,10	0,10	0,10		
6.	Ресурсно осигуряване (4.1; 4.9; 4.13; 4.13; 4.14; 4.15; 4.17; 4.18; 4.20)				0,15	0,10	0,20		
6.1.	Материална база				0,40	0,30	0,30		
6.1.1.	Релевантна на професионалната среда, в която ще работят обучаемите				0,40	0,40	0,40		
6.1.2.	Съхраняване, обогатяване и усъвършенстване				0,20	0,30	0,30		
6.1.3.	Ефективност на използване при обучението по дисциплината				0,40	0,30	0,30		
6.2.	Информационни източници				0,30	0,40	0,40		
6.2.1.	Основна учебна литература (посочени и достъпни учебници и учебни помагала) по дисциплината				0,25	0,40	0,30		
6.2.2.	Допълнителна учебна литература (посочени и достъпни учебници и учебни помагала) по дисциплината				0,25	0,30	0,10		
6.2.3.	Други библиографски източници (справочници, речници, периодика)				0,25	0,10	0,30		
6.2.4.	Достъп чрез Интернет				0,25	0,20	0,30		
6.3.	Подкрепа за ефективно провеждане на обучението				0,30	0,3	0,3		
6.3.1.	Административна и организационна				0,20	0,20	0,20		
6.3.2.	Техническа				0,40	0,50	0,40		
6.3.3.	Финансова				0,40	0,30	0,40		

№	Критерии	Съответствие			Коефициент на тежест			Оценка	
		пълно	частично	липсва	СПД	ОТи ООД	ЧЕи Сп	вид	стойност
1.	Цели и очаквани резултати				0,15	0,10	0,10		

2.	Учебно съдържание				0,20	0,15	0,15		
3.	Качество на преподаване и учене				0,20	0,25	0,15		
4.	Подкрепа от преподавателите на обучаемите				0,20	0,25	0,20		
5.	Оценяване на постиженията на обучаемите				0,10	0,15	0,20		
6.	Ресурсно осигуряване				0,15	0,10	0,20		

Във всяка от трите групи дисциплини чрез коефициентите на тежест се акцентира върху някои от посочените критерии:

1. **Специализиращи дисциплини (СПД)** – върху учебното съдържание, качеството на преподаване и подкрепата на обучаемите от преподавателите;
2. **Общотехнически и общообразователни дисциплини (ОТиООД)** – върху качеството на преподаване и подкрепата на обучаемите от преподавателите;
3. **Чужди езици и спорт (ЧЕиСп)** – върху подкрепата на обучаемите, оценяване на постиженията им и ресурсното осигуряване на обучението.

Приложение 3

Отпада, АС 1 /11.12. Оценката на качеството на академичния състав е включена в Правила за атестиране на академичния състав.

Приложение 4

ОДИТИ

№ 1 ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТАНДАРТИТЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА УЧЕБЕН ПЛАН

ПРОВЕРКАТА СЕ ИЗВЪРШВА ОТ ФКК

етапи	действия	документация
I Проверка на изискването за общ хорариум: Бакалавър – от 2200 до 3000; Магистър – не по-малко от 780 часа за РО (90 кредита).	1. Извършва се проверка на учебния план по семестри и години. Общият хорариум включва само задължителни и избираеми дисциплини.	Протоколи на комисията. Решения на АС за изменение в учебен план.
II. Кодове на дисциплините от учебния план	1. Проверка на правилното кодообразуване за всяка дисциплина. 2. Проверка на легитимността на списъка от дисциплини за всяка катедра, в частта – отнасяща се до учебния план, която се свежда до: - наличие на обновена учебна програма; - наличие на хабилитиран преподавател със съответните компетентности;	Протокол на ФКК. Протокол на ФКК, в който се посочват дисциплините, които не са обезпечени с хабилитирано лице, а се водят от доктори или нехабилитирани главни асистенти.
III. Проверка на	1. Описват се дисциплините и курсовете	Протокол на ФКК

изискването не по малко от 70 % от преподавателите да са на ОТД с МГУ	проекти, които се водят от хоноруваните преподаватели. Дава се процентното им участие в учебния план.	Доклад от Председателя на ФКК до Декана при констатирани нарушения.
IV. Проверка на изискването за кредити: бакалавър - не по-малко от 240; Магистър – не по-малко от 60.	1. Проверява се разпределението на кредитите по семестри и години. 2. Проверява се изпълнението на изискванията на СНТК при определяне на кредитите по отделните дисциплини. 3. Проверяват се учебните програми за наличие на схема за присъждане на определения кредит.	Протокол на ФКК. Доклад до декана за установени отклонения.

**№ 2 ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА СТАНДАРТИТЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА**

ПРОВЕРКАТА СЕ ИЗВЪРШВА ОТ ФКК

етапи	действия	документация
I. Проверка на процедурата за приемане на учебната програма.	1. Проверява се спазването на процедурата при разработване и утвърждаване на учебната програма. 2. Отбелязват се извършените актуализации	Протокол на комисията. Ако има препоръки, комисията ги посочва в протокола.
II. Проверка на стандарт А.3.1.	Проверява се структурата на учебната програма, като се обръща внимание на всяко от 5-те изисквания.	Протокол на ФКК с мнение по всяка от 5 –те точки.
III. Проверка на стандарт А.3.2.	1. Проверка на разпределението на кредитите в зависимост от хорариума определен за лекции, лабораторни упражнения и семинарни занятия. 2. Проверка на наличието на указание за начина на натрупване на кредитите по дисциплината, където се засяга и извънаудиторната ангажираност на студентите.	Протокол на ФКК Доклад от Председателя на ФКК до Декана при констатирани нарушения.
IV. Проверка на стандарт А.4.	Проверява се съществуването на програма за провеждане на учебната практика. Обръща се внимание на обстоятелството, че ако кредитите по учебната практика са включени в дисциплината, то окончателната оценка е една и програмата за учебната практика е част от програмата за дисциплината. Ако учебната практика е със самостоятелна оценка в учебния план, то и нейната програма трябва да бъде отделена от програмата на дисциплината.	Протокол на ФКК. Доклад до декана за установени отклонения.

№ 3 ОЦЕНКА НА РЕСУРСНОТО ОСИГУРЯВАНЕ ОТ ПЪРВИЧНИТЕ ЗВЕНА НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ, ПО КОИТО СА ЗАЯВИЛИ, ЧЕ МОГАТ ДА ИЗВЪРШВАТ ОБУЧЕНИЕ

ПРОВЕРКАТА СЕ ИЗВЪРШВА ОТ ФКК

Проверката се извършва за всяка дисциплина от списъка представен от първичните звена – ПУД, приложение № 7

етапи	действия	документация
I Академично осигуряване на дисциплината.	Проверява се: 1. Наличието на хабилитиран преподавател, с компетентности по съответната дисциплина; 2. Наличието на нехабилитиран преподавател за водене на упражнения; 3. Утвърдена и съответно актуализирана учебна програма.	1. Документи за хабилитация; 2. Научна продукция в съответната област; 3. Учебници, учебни помагала. 4. Протокол на ФС за утвърждаване на учебната програма
II. Материално осигуряване на дисциплината.	1. Наличие на всички упражнения, които фигурират в учебната програма; 2. Наличие на лаборатория с достатъчно работни места за провеждане на занятията; 3. Възможност за поддръжка на лабораторните постановки.	1. Списък на упражненията и мнение за тяхното състояние; 2. Състояние на лабораториите, в които се водят занятията.
III. Заключение на ФКК	Описание на дисциплината (задължителна, избираема, факултативна). Мнение относно нейното академично и материално осигуряване. Мнение относно академичната натовареност на преподавателите, които водят обучението по нея.	Предложение до ръководството на факултета за административни решения.

№ 4. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА УЧЕБНИЯ ПЛАН, ЗА ЛИЦА, КОИТО СА ПОЛОЖИЛИ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ИЛИ ЗАЩИТИЛИ ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ, НО ОТСЪСТВАТ ОТ РЕГИСТЪРА НА МОН

ПРОВЕРКАТА СЕ ИЗВЪРШВА ОТ ФКК ПО РАЗПОРЕЖДАНЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УКК

етапи	действия	документация
I. Проверка съдържанието на досието на студента	1. Как е приет? Посочва се: таболограма или заповед на Ректора. 2. Промяна на статута по време на следване: Посочват се заповеди за прекъсване, отстраняване, възстановяване	Посочват се отклоненията от нормата ако има такива.
II. Проверка на учебния план.	1. Посочва се учебния план по който е приет и учебния план, по който завършва. 2. При разлика в двата учебни плана се анализира причината и се посочва законовото основание за това.	Описва се разликата в двата плана и приравнителните изпити.

III. Проверка в главната книга	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проверява се наличието на оценки и подписи положени изпити по всички дисциплини от учебния план. 2. Проверява се изпълнението на учебните практики, курсови проекти и т.н, 3. Проверява се основанието за допускане на защита или държавен изпит 	Посочват се липсващите атрибути, ако има такива.
IV. Финализиране на обучението	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посочва се формата: държавен изпит или защита на дипломен проект. 2. Посочва се датата на събитието, Заповедта на Ректора за държавна комисия, протокола на комисията и оценката. 	Обръща се внимание върху анонимността на държавния изпит
V. Мнение на комисията	Комисията се произнася с решение по изпълнение на учебния план в неговата цялост.	Протокол